

ขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองฟ้าทะลายโจร
Optimum Plot Size and Shape of *Andrographis paniculata* (Burm.f.) Nees

ไกรศร ตาวงค์
เดือนใจ พุดชัง

จรัญ ดิษฐไชยวงศ์¹
สมพร วนะสิทธิ์

กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการเกษตร

ศูนย์สารสนเทศ

บทคัดย่อ

ในเดือน พฤษภาคม 2547 และ 2548 ดำเนินการทดลองเพื่อหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองฟ้าทะลายโจร ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยเก็บตัวอย่างจากแปลงปลูกฟ้าทะลายโจรแบบ Uniformity Trial ติดต่อกันเป็นผืนใหญ่ในเนื้อที่ 15.6 x 31.2 เมตร ระยะปลูกระหว่างแถว 60 เซนติเมตร ระหว่าง หลุม 30 เซนติเมตร จำนวน 52 แถว ๆ ละ 52 หลุม เกี่ยวกับผลผลิตเมื่อดอกบาน 50% จำนวน 48 แถว แถวละ 24 หน่วยย่อย ๆ ละ 2 หลุม ๆ ละ 1 ต้น ติดต่อกันรวม 1,152 หน่วยย่อย (โดยเว้นแถวริม 2 แถวโดยรอบ) ชั่งน้ำหนักสดของแต่ละหน่วยย่อย จัดแบ่งข้อมูลออกเป็นเนื้อที่เก็บเกี่ยวขนาดต่างๆ ได้ 19 ขนาด 61 รูปร่าง นำข้อมูลไปประมวลผลทางสถิติ โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (Variance) ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (Coefficient of Variation : CV) และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อที่เก็บเกี่ยว (X) กับค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (Y) พบว่ามีความสัมพันธ์ในรูปสมการ $y = ax^b$ ผลการทดลองทั้ง 2 ปี สามารถสรุปได้ว่า ขนาดเนื้อที่เก็บเกี่ยวที่เหมาะสมของแปลงทดลองฟ้าทะลายโจร ไม่ควรจะน้อยกว่า 5.76 ตารางเมตร เป็นสี่เหลี่ยมมุมฉากไม่จำกัดรูปร่าง

คำหลัก : ฟ้าทะลายโจร ขนาด รูปร่างแปลง

¹ ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร